

Verslag 18^e Algemene Ledenvergadering Coöperatie Energie Samen U.A.**Aanwezig (79 deelnemers, waarvan 67 online)****Coöperaties/verenigingen (59):**

Alex Energie (Ger van Os), Almeerse Wind (John van Diepen), Amelander Energie Coöperatie (Johan Kiewiet), BENG! (Nicole van Overbeek), Bergen Energie (Roeland Kneppers), Blauwvinger Energie (Kees de Vries), Blijstroom (Jelte Boeijenga), Coen coöperatie (Taco Kuijpers), De Vlaas (Harry Hannink), Deelstroom Delft (Arthur Hilgersom), Drechtse Energie (Willy Verbakel), Duurzaam Kootwijkerbroek (Reijer van de Kuilen), Duurzame energie Reeshof (Bas Hofman), EC-BR (Jan Bouwens), Econobis/Bergen Energie (Marco Tazelaar), EigenWijkse Energie (Sarida vd Meer), Endura (Wim Sederel), Energie Halderberge (Onno Eigeman), Energie Samen Gelderland (Thijs de la Court), Energiecoöperatie Bodegraven - Reeuwijk (Ac. de Groot), Enschede Energie (Pieter van der Woude), Goudse Panelen (Sebastiaan Mantel), HCWV De Eendragt (Frits van Muijden), HCWV De Eendragt (Rien Haasnoot), Hellendoorn op Rozen (Wilma Paalman), HET/Mobiliteit Samen (Jeroen Pool), Hilverstroom en Gas (Wim Lemmens), Kennemer Kracht (Frank Cornet), Kennemer Kracht/Kennemer Energie (Mariette Wessels), Kennemerwind (Peter Oudhuis), Leimuiden Duurzaam (Wim Ouwerkerk), Meerwind (Adri Marsman), Meerwind (Lex Mooiweer), Morgen Groene Energie (Harriët Bernts), Noordenwind (Q Gerard Adema), O3 Energie (Michael Urlings), Rijn en IJssel Energiecoöperatie (Wim Jan Ligtenberg), Rijnland/Zon op Leiden (Anne Marieke Schwencke), Sterk op Stroom/Groene Mient (Willie Berentsen), ValleiEnergie (Elmar Theune), Vrijstad Energie (Erica de Winter), Wattnu (Agnés Stork), Wattnu (Miel Janssen), ZohDok (Ien van Oujnhoven), Zon op Garenkokerskwartier (Leo de Kok), Zon op K&N (Henk Doorenspleet), Zon op K&N (Jacqueline Bergink), Zon op Nes a/d Amstel (Wil Nieuwendijk), Zon op Northgo (Jan Mulder), Zon op Oisterwijk (Jos Nij Bijvank), Zon op Purmerend (Lieke Bannenberg), Zon op Rijswijk ZH (Jos Notenboom), Zon op Voorschoten (Jan Koster), Zon op Waterland (Johan Lok), Zon op Waterland (Willem de Vries), Zon op Zoeterwoude (Mart v/d Helm), ZonKracht Capelle (Johan Monster), Zonnestroom Producenten Vereniging (Arnold van Overeem), ZutphenEnergie/Zonnepark Zutphen/GldH2 (Jan Fikken)

Individuele supporters (of organisatie onbekend)(9)

André Veldman, Chris Peeters, Erik, Frans Meijdam, Ger Keuzenkamp, Harmen Weijer, Jarno van Westreenen, Maarten, Marc Mangnus

PAWEX-leden (2)

Johan ter Schuur, Maike Bouma

Energie Samen (9)

Andries Metz (bestuur), Bjorn Veenstra (bedrijfsbureau), Felix Olthuis (voorzitter), Ferd Schelleman (bestuur, verslag), Liesje Harteveld (bedrijfsbureau), Norbert Buiten (bestuur), Sijtze Brandsma (bedrijfsbureau), Siward Zomer (bedrijfsbureau), Tammo Hoeksema (bedrijfsbureau).

1. Opening en mededelingen.

Felix Olthuis, voorzitter, opent de vergadering om 14.00 uur, vandaag zowel online als fysiek.

De nieuwe leden worden genoemd.

18e ALV ENERGIE SAMEN - Vrijdag 18 september 2020 - Utrecht / Fysiek en Zoom

Liesje Harteveld legt de online-spelregels nog even uit: iedereen op mute. Deelnemers stemmen in met opname. Stemmen door ja/nee te stemmen. Als er een vraag/opmerking is, graag virtueel handje opsteken.

2. Vaststelling agenda:

Wilma Paalman: Onder PCR ook graag het proces toelichten.

Overzicht van nieuwe leden, meer dan 215 coöperaties zijn nu lid.

3. Verslag 17e ALV van 12 juni 2020 .

Wilma Paalman: Wilma neemt namens Hellendoorn op Rozen deel. In het verslag zijn de opmerkingen en vragen over de PCR niet of onvoldoende opgenomen. Graag toevoegen en de volgende keer vaststellen. Reactie: Alle vragen en opmerkingen staan op de website. In het verslag wel opnemen dat er een uitgebreide discussie over de PCR is geweest en vervolgens verwijzen naar de website. Dat wordt in dit verslag opgenomen.

Verder geen opmerkingen.

Verslag goedgekeurd met de aantekeningen die zojuist zijn gemaakt.

Arnold van Overeem: eens met genoemde wijzigingen.

4. Fusie PAWEX: stand van zaken.

Felix Olthuis licht de stand van zaken mondeling toe. Fusie is afgerond, alle formaliteiten geregeld. Lang proces geweest, PAWEX moest eerst omgedoopt worden naar een coöperatie. Allemaal formeel geregeld. Vereniging Windexploitanten Friesland en Vereniging Windexploitanten Groningen gaan zich aansluiten bij Windunie en sluiten zo aan bij Energie Samen. Individuele leden van PAWEX zijn nu ook individueel lid van Energie Samen, dus zonder stemrecht. De opties worden nog met hen besproken zodat ze bijv. ook kunnen aansluiten bij Windunie.

Vraag: zijn hiermee nu alle coöperatieve partijen landelijk verenigd? Er zijn nog steeds organisaties die kunnen aansluiten, ook ontstaan er nieuwe initiatieven die zich vaak al bij Energie Samen gemeld hebben.

5. Concept-jaarrekeningen

a Concept-jaarrekening 2019 Coöperatie Energie Samen.

b Concept-jaarrekening 2019 Bedrijfsbureau Energie Samen B.V..

c Concept-jaarrekening 2019 Econobis B.V..

Elmar Theune: Bedrijfsbureau draait met verlies. Blijft dat zo? Reactie: er wordt een onderscheid gemaakt tussen bestuur en bedrijfsbureau. Bedoeling is dat het Bedrijfsbureau zelfstandig kan draaien met ook enig vermogen als reserve. Dat geldt ook voor het bestuur.

18e ALV ENERGIE SAMEN - Vrijdag 18 september 2020 - Utrecht / Fysiek en Zoom

Rien Haasnoot: Is het mogelijk om in de jaarrekening aan te geven wie het gecontroleerd hebben? Dit jaar is gekozen voor een kascommissie. Jan Willem Westra, Frans Wetsteyn en Wim Sederel hebben dat als kascommissie gecontroleerd.

Wilma Paalman: vanwege de hoogte van de bedragen stelt Wilma voor om de controle ook door de accountant laat uitvoeren. De financiële man van het bedrijfsbureau is accountant die het door collega's van zijn bureau heeft laten controleren. Er is dus geen aanleiding door een onafhankelijke accountant te laten doen. Dat is ook te duur, enige duizenden euro's.

6. Verslag kascommissie 2019 (ter vergadering).

Verklaring Kascommissie is niet eerder toegestuurd maar wordt meegestuurd met de notulen. (Blijkbaar heeft de Kascommissie getekend met een datum in 2019, dat dient gewijzigd te worden).

Felix Olthuis: Er zijn geen tegenstemmen dus is de ALV unaniem akkoord.

7. Jaarverslag 2019.

Opmerkingen op het Jaarverslag 2019? Geen opmerkingen in de zaal.

Jeroen Pool: vragen uit de zaal zijn online niet te volgen.

Ien van Duijnhoven: idem als hierboven. Bij het stemmen kunnen we alleen ja of nee stemmen, geen mogelijkheid tot onthouding.

Wat is de rechtsvorm eigenlijk, er worden twee verschillende namen genoemd? Het is de Coöperatie Energie Samen U.A. Dit gaan we aanpassen.

Er wordt niet gestemd over het jaarverslag; de opmerkingen worden verwerkt.

8. Decharge bestuur.

Het bestuur wordt gedechargeerd voor het gevoerde inhoudelijke en financiële beleid over 2019.

9. Belangenbehartiging en lobby:

a. Postcoderoos

Presentatie van Siward Zomer (directeur belangenbehartiging) bij het verslag. Energie Samen heeft meerdere diensten, kijk even waarvan je gebruik zou willen maken.

PCR: Het was een regeling Verlaagd Tarief. Deze zou tegelijkertijd met de salderingsregeling vervangen worden. De PCR wordt nu omgevormd naar een soort SDE-regeling. Nu:

Postcoderoossubsidieregeling. Discussie in 2016/2017 gestart. Een expertgroep met 13 leden heeft een afwegingskader opgesteld dat ook eerder in de ALV is besproken. Budget en tarief zijn belangrijke uitgangspunten. Het budget is betrekkelijk laag, € 37 mln. Het tarief is de grootste zorg. Met het laatste voorstel halveren de inkomsten ongeveer. Dat is te gortig! Expertgroep heeft een uitgebreide inbreng in de consultatie afgegeven. Helaas

nog geen eindvoorstel vanuit PBL deze week. Voorstel was om twee groepen van projecten te onderscheiden, kleine en grote projecten met verschillende tarieven. De hoogte van het tarief zal een politiek besluit worden. Regeling moet zo simpel mogelijk worden. Over een jaar evalueren en zo nodig aanpassen. Voorwaarde is 300 kWp per allocatiepunt, maximaal 5 per aansluiting dus max 1.500 kWp per locatie. Wellicht kan de omvang later nog naar 500 kWp per aansluitpunt, wat ook de Europese limiet is voor 'state aid' coöperatieve projecten.

Wellicht een overgangsregeling voor projecten die nu in ontwikkeling zijn. Die vraag ligt bij Financiën.

De oude regeling blijft bestaan voor de lopende projecten. Te ingewikkeld om lopende projecten over te zetten, vooral vanwege juridische aspecten.

Het nieuwe voorstel voor tarieven van PBL komt waarschijnlijk volgende week. We verwachten binnenkort ook beleidsteksten van het ministerie. Daar zullen we in samenwerking met de expertgroep op reageren.

Elmar Theune: In de oude regeling kunnen de panelen niet worden overgedragen. We gaan nog pleiten om die verhuisregeling in de bestaande PCR ook toe te passen.

Bij verhuizing verkoop ik toch de panelen aan de nieuwe koper. Siward Zomer: dat kan niet. Hier gaan we mee aan de slag om dat wel mogelijk te maken.

Jan Bouwens: oude regeling blijft bestaan voor de huidige deelnemers. PBL stelde een tarief van 10,4 cent, wij hebben 16 cent voorgesteld. Wat is daarmee gebeurd? Dat is ingebracht in het de consultatie richting PBL. Advies PBL komt waarschijnlijk eerste week oktober. Dat wordt wel erg kort bij de ontwikkeling van een project. Nieuwe tarief moet ook uitzicht bieden op de solvabiliteit van de coöperatie. Solvabiliteit van de coöperatie wordt wel beter omdat de subsidie aan de coöperatie wordt uitgekeerd.

Sebastiaan Mantel: kleine windmolens hebben een vergelijkbaar rendement als zonnepanelen.

Siward Zomer: Tarief is nu gebaseerd op windmolens van 1 MW. Er zou ook een tarief voor kleinere windmolens vanaf 15 kW moeten komen. Nu nog geen tarief voor.

Leo de Kok: nieuwe PCR is wel veel simpeler maar blijkt minder aantrekkelijk? Hoe kun je daarmee akkoord gaan?

Siward Zomer: wij zijn nergens mee akkoord gegaan. Dus wel akkoord met de nieuwe aanpak, maar zeker niet met het tarief.

Leo de Kok: kans is groot dat de businesscase niet rond komt en er geen nieuwe projecten gerealiseerd worden. Laat de oude regeling dus nog een of meer jaar doorlopen. Omdat er nu al veel projecten in ontwikkeling zijn zou er dus een coulance-regeling moeten komen.

Wilma Paalman: we moeten onszelf verwijten dat we te laks zijn geweest. We gaan niet van de regen in de drup, maar andersom. De PCR is ook in de loop van de tijd aangepast. Nu komen dus veel projecten stil te liggen. Als het tarief onder de 13 cent blijft komen er ook geen nieuwe projecten bij. Dus wellicht hiermee niet doorgaan. De oude regeling had een wettelijke basis, nu steeds weer discussie over het tarief. We hadden of moeten nu nog pleiten voor uitstel van de nieuwe regeling. Ook RVO moet het nog inrichten. Dus nu actie ondernemen om dit uit te stellen. Is de coöperatie Energie Samen bereid om voor uitstel te pleiten? Kunnen we een aantal projecten nu eerst eens volledig doorrekenen? Kan Energie

Samen er voor zorgen dat ook in de oude regeling de opbrengsten aan de coöperaties worden betaald?

Siward Zomer: al deze 4 punten zijn uitgebreid in de expertgroep aan de orde geweest. Uitstel van 1 of 2 jaar: is niet haalbaar. Energie Samen heeft om een half jaar coulance-regeling gevraagd.

Wilma Paalman: PBL is voor de tariefberekening uitgegaan van projecten die in 2022 gaan starten. We kunnen proberen meer uitstel te krijgen.

Elmar Theune: het ministerie wil deze veranderingen, niet Energie Samen of Siward Zomer. De verwijten moeten dus niet op Energie Samen gericht worden.

Siward Zomer: Er waren veel krachten aan het werk. Financien wilde van de regeling af, EZK wilde alle stimulering van exploitatie duurzame energie onder hun hoede, de verlaging van de energiebelasting, en de aanpassing van de salderingsregeling. De PCR zou in eerste instantie gelijk getrokken worden met de afbouw saldering, dat bleek onwerkbaar. Toen is er besloten om naar een SDE-achtige regeling te gaan. Huidige regeling behouden is geen optie.

Peter Oudhuis: wind is in de nieuwe regeling wel erg ondergesneeuwd. Hoe groot is de kans dat de grens voor windmolens naar beneden wordt bijgesteld, naar 15kW?

Siward Zomer: Dat hebben we inderdaad gemist. We gaan dit zeker nog inbrengen tijdens de consultatie om dit er volgend jaar in te krijgen.

Leo de Kok: huidige regeling handhaven is overstimulering dus niet realistisch. Het nieuwe tarief betekent een halvering van de inkomsten. Op deze basis valt geen externe financiering meer te krijgen. In Amsterdam helpt de gemeente met financiering, wat ongelijkheid creëert tussen coöperaties in gemeenten die zo'n stimuleringsregeling niet hebben.

Joost Vosmer: KEK is netwerk van Young Professionals met een groen en duurzaam hart. Energiecoöperaties zijn vaak op zoek naar jonge mensen. Hebben jullie vacatures voor jonge mensen. Kunnen jullie die met mij delen om te kijken of we die kunnen invullen. Ook jonge professionals kunnen veel leren van wat er omgaat in de wereld van lokale energiecoöperaties.

Moeten dat betaalde posities zijn? Nee, het gaat vooral om vrijwilligerswerk, door jonge mensen die tijd hebben en zich in hun eigen omgeving nuttig willen maken. Enige uren per week. Aanmelden bij Siward Zomer of Felix Olthuis.

b. Energiewet 1.0, Warmtewet 2.0 (Siward Zomer).

Voor de coöperaties zijn de energiewet en de warmtewet erg belangrijk. De Warmtewet wordt herschreven. Energie Samen heeft een 52 pagina's dikke reactie gegeven in de consultatie (zie <https://energiesamen.nu/nieuws/97/reactie-consultatie-warmtewet-20-3-kansen-tot-verbetering>). Ook energiebedrijven zien het belang van coöperaties om bewoners te organiseren. Gevraagd is dus om een bewonerscollectief een duidelijke positie in de wet te geven. Warmtebedrijf hebben wij 'Warmteschap' genoemd. Een energiecoöperatie kan daarmee een positie krijgen in de warmtetransitie in de gemeente/wijk. Een commercieel warmtebedrijf zit er direct voor 30 jaar waarbij de

inkomsten bij het bedrijf blijven. De nieuwe wet wordt waarschijnlijk controversieel verklaard en dus over de verkiezingen heen getild.

Energiewet 2.0: de nieuwe wet regelt de mogelijkheid voor het delen van energie. Volgens EU regelgeving mogen lidstaten energiegemeenschappen het recht geven om een net te beheren. Dit biedt veel nieuwe mogelijkheden.

Felix Olthuis geeft nog aan dat Energie Samen met Leon Straathof een deskundige heeft die over alle aspecten van de energiewet kan meepraat.

Elmar Theune: coöperaties werken natuurlijk vooral aan zon. PBL lijkt zich meer te richten op grote projecten. Voor de coöperaties blijft er eigenlijk niets over. Er worden grote zorgen geuit over de realisatie van kleinere projecten. Ook in de SDE komen die niet aan bod c.q. worden ze afgewezen.

c. Ontwikkelfonds Coöperaties (Sijtze Brandsma, algemeen directeur Bedrijfsbureau).

Presentatie van Sijtze Brandsma is bijgevoegd bij dit verslag. Nu 5 provincies die meewerken in het Ontwikkelfonds. Meer provincies schakelen wellicht nog bij. Het fonds heeft een revolverend karakter. Met dit budget zou totaal ca. € 150 mln aan projecten kunnen worden gerealiseerd. Terugbetaling met opslag bij financial close, opslag afhankelijk van risicoprofiel.

Het fonds is een samenwerking tussen Groenfonds en Energie Samen. Groenfonds is fondsbeheerder, Energie Samen fondsmanager.

Er wordt ook vanuit het Ministerie EZK druk op gezet om snel te beginnen. Naar verwachting binnen een aantal weken. Coöperaties in provincies, die nog niet meedoen, kunnen dit bij hun Gedeputeerde aanklaarten om deelname van die provincies te stimuleren.

Uitvoering zoveel mogelijk in iedere provincie. Bedrijfsbureau richt zich nu vooral op de provincies die meedoen in het Ontwikkelfonds, in samenwerking met de regionale koepels. Met dit fonds kunnen lokaal en regionaal sterkere coöperaties ontstaan. In Zuid-Holland wat ingewikkelder met 7 RES'sen, grote steden en industrie, dan in Drenthe.

Jan Fikken: Gelderland heeft een eigen regeling, waarom doen zij niet mee?

Sijtze Brandsma: Ze hebben een ontwikkelfonds van 400K. Gelderland kan het zelf, vinden ze. Wel al veel gemeenten gehoord die vinden dat Gelderland wel mee moet doen. Vooral uit de Achterhoek komen die geluiden. Wellicht dat een groep gemeenten daar gaat meedoen.

d. RES'en en Aardgasvrije wijken en de noodzaak voor flexibiliteitsdiensten: stand van zaken.

Er is nu een kwalitatief PBL rapport. Komt officieel op 1 oktober uit. Veel ambitie, heel veel zon en weinig wind. De vraag is dan wie dat gaat betalen. Zon is duurder dan wind.

Over warmte wordt nog erg weinig in de RES'sen gezegd, geeft dus nog veel ruimte om inbreng te leveren. Aan de andere kant zijn (warmte)bedrijven wel al erg actief. Energie Samen werkt de samenwerking tussen Hoom en Buurtwarmte uit om met een eigen warmtepropositie te kunnen komen. Coöperaties zouden hierin ene belangrijke rol moeten gaan spelen. Ook wordt gekeken naar samenwerking met andere organisaties zoals bijv. Buurkracht.

Siward licht nog toe dat zowel de warmtetransitie en Mobiliteit de vraag naar elektriciteit zal doen toenemen terwijl er ook meer flexibiliteit en opslag nodig is. ES heeft een Europese subsidie gekregen om hier onderzoek naar te doen.

Onno Eigeman: onderdeel OM Nieuwe Energie, presentatie Coöperatie-auto. Wat gaat Energie Samen op dit gebied doen? Norbert Buiters (bestuurslid Energie Samen en Mobiliteit Samen) licht de organisatie van Mobiliteit Samen toe. Coöperatie=Auto is lid van Mobiliteit Samen, dat weer lid is van Energie Samen. Sluit dus aan bij Mobiliteit Samen.

e. Systeemintegratie en de regio (Felix Olthuis).

Energie Samen en Windunie zijn een project gestart waarbij in vijf provincies in de RES'sen wordt gekeken naar slimme oplossingen. Opwek, verbruik (warmte!), mobiliteit en opslag binnen de regio op elkaar afstemmen. De Netbeheerders zijn hier enthousiast over.

f. Pilot met Oneplanetcrowd (OPC): het openen van een bankrekening is erg lastig vanwege de zorgplicht van de banken. OPC heeft daar een systeem voor om beter aan de compliance te voldoen. Zij zoeken nu een pilot met een coöperatie die ca. 1 mln wil ophalen bij een grote groep mensen waarvoor zij dan kunnen checken of die voldoen aan de voorwaarden die banken stellen. Daarmee kunnen zij checken of hun module om de zorgplicht in te vullen ook goed werkt.

g. Vijf coöperaties voor samenwerking met KEK (young professionals)

Vertegenwoordiger van KEK geeft een korte toelichting (sheets bijgevoegd). Zij hebben een bestand van ca. 700 young professionals die graag ervaring opdoen bij coöperatieve organisaties. Belangstellende coöperaties kunnen hun vacatures melden bij Felix Olthuis.

10. Data komende ALV's en bestuursvergaderingen. [Bijlage 6.](#)

De data voor de komende ALV's en bestuursvergaderingen zijn weergegeven in Bijlage 6 voor deze bijeenkomst.

11. Wat verder ter tafel komt, rondvraag en sluiting.

Wilma Paalman: wordt er gewerkt aan de situatie dat zonnepanelen op een bedrijfs-dak niet meetellen in de EPC van het gebouw?

Siward: Daar wordt zeker aan gewerkt. Dit ligt nu bij een werkgroep van Holland Solar.

18e ALV ENERGIE SAMEN - Vrijdag 18 september 2020 - Utrecht / Fysiek en Zoom

In de jaarrekening van Energie Samen staat een bedrag van “overige schulden” wat een behoorlijk hoog bedrag is. Kan dit niet uitgesplitst worden? Dit valt terug te voeren op de participatiegelden. Dit bedrag is een overlooppost, ontvangen maar moet nog worden uitbetaald.

Is er al iets gekomen uit de inbreng van Leon Straathof? We gaan Leon Straathof vragen om een update te schrijven over zijn onderwerpen.

Jeroen Pool: dubbellidmaatschap. Felix Olthuis: in de volgende ALV komt het contributiereglement 2021 aan de orde en daarin willen we een oplossing hiervoor presenteren.

Wat vinden de deelnemers van deze vergaderopzet? Zowel fysiek in Utrecht als online via Zoom?:

Vraag 1: overgrote meerderheid is blij met deze opzet van de ALV, fysiek en online, mede in het licht van de omstandigheden.

Vraag 2: hoe doen we de volgende vergadering: voorkeur voor keuzemogelijkheid, dus weer beide opties aanbieden.

Felix Olthuis sluit de vergadering om 16.10 uur.